

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Nyaarstiden

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 627.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245214961184.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Fem Aar (1567-72) varede den Spanske Aareladning under *Alba* hardtad uforstyrret, thi vel prøvede begge Prindserne af *Nassau*, som tog Flugten itide, deres Lykke med *Tydske* Leietropper, men den var Intet mod *Albas*, og selv da han tog *Nederlænderne* paa det ømme Sted, ved at indføre en meer end Mohrisk *Alcavala*, eller Tynge af fem til ti Procent paa alt »Køb og Salg,« havde de dog i det Hele kun Mod til at klynke**). Et Øieblik smigrede de sig vel med Haab om *Fransk* Understøttelse, men vaagnede i *Bærtelsmesse-Natten* med Gru af den søde Drøm; der reiste sig en Fæstning i *Antwerpen* til at holde Staden i Ave, flere Saadanne stod i Bygning, og den *Nederlandske* Frihed syndes uigienkaldelig forloren. At Tue liden vælter store Læs, fik man imidlertid ogsaa her ^{*}—^{*}628 Stadfæstelse paa, thi *Hollandske* Kapere, bemandede med *Nederlandske* Flygtninger, slumpedede (1572) til at bemægtige sig Staden *Briel* ved *Maas-Flodens* Udløb, og det lykkedes deres Anfører, Grev *Vilhelm Marck*, med en Haandfuld Folk at forsvare sig der, hvor Vandet kunde trodse *Spanske* Ryttere*). Admiral *Ruyters* Fødeby, med den vigtige Havn ved *Scheldes* Munding, *Vlissingen*, lukkede nu selv sine Porte for *Spanierne*, *Vilhelm* af *Nassau-Oranien* indfandt sig i *Norden*, og før Aaret var omme, havde han hele *Holland* og *Seeland*, saanær som *Amsterdam* og *Middelburg*, til sin Tjeneste**).